

Motion till riksdagen 2005/06:Kr272

av **Michael Hagberg (s)**

Allemansrätten som kulturellt världsarv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om ansökning till Världsarvskommittén om att allemansrätten förs upp på Unescos världsarvslista.

Motivering

Begreppet allemansrätt etablerades i början på 1940-talet när Fritidsutredningen (1940) skulle föreslå åtgärder för att bereda tätorternas befolkning bättre möjligheter att komma ut i naturen. Sedvänjorna som ligger bakom den nuvarande allemansrätten har dock funnits i århundraden. I dag uppfattar många svenskar allemansrätten som en nationalsymbol och ett ovärderligt kulturarv. Det faktum att allemansrätten sedan 1994 är inskriven i vår svenska grundlag kan ses som en bekräftelse på detta.

Allemansrätten innebär att vi har ett stort ansvar gentemot vår rika natur. Naturvårdsverket betonar att allemansrätten handlar om frihet under ansvar. Med rätten följer krav på hänsyn och varsamhet, mot natur och djurliv, mot markägare och andra människor ute i naturen. Därför behöver vi goda kunskaper om allemansrättens innebörd. I Sverige sprids information om allemansrätten huvudsakligen genom Naturvårdsverket. På verkets hemsida finns informationen på tre olika språk. Därtill finns kort information på 15 invandrarspråk och riktad information till skolor. Enligt Naturvårdsverket tillhör sidorna om allemansrätten de mest välbesökta på hemsidan. Min erfarenhet är att det finns ett behov av att rikta särskilda informationsinsatser till utländska turister som ofta saknar kunskap om vad allemansrätten innebär. Här krävs att även turistbranschen tar ett ansvar. En bred informationssatsning är nödvändig för att kunskap om allemansrätten ska kunna nå så många potentiella turister och friluftsutövare som möjligt.

Fel! Okänt namn på

Vi har ett stort ansvar att vårda allemansrätten som ett unikt svenskt kulturarv och traditionell livsföring. Det ansvaret gäller inte minst gentemot kommande generationer. Ett sätt att få internationellt stöd för att värna om allemansrätten är att det blir ett kulturobjekt på listan för världsarv. Unescos världsarvskonvention tillkom 1972 i syfte att få till stånd ett lagskydd för utsedda natur- och kulturobjekt för all framtid. Sverige har tillsammans med 175 andra stater undertecknat överenskommelsen. Kulturobjekt på världsarvslistan kan indelas i tre huvudgrupper: minnesmärken, grupper av byggnader, miljöer och kulturlandskap. Ett kulturobjekt kan till exempel vara ett mästerverk skapat av människan eller ett exempel på traditionell livsföring, representativ för en viss kultur. I dagsläget omfattar världsarvslistan över 780 objekt varav fjorton finns i Sverige. Alla svenska objekt på världsarvslistan är naturobjekt knutna till en specifik geografisk miljö eller byggnad. Allemansrätten är ett unikt svensk inslag i kulturella mångfalden i världen som vi måste värna om i både nutid och framtid. Jag menar därför att regeringen ska ansöka till Världsarvskommittén om att allemansrätten blir ett kulturellt världsarv.

Stockholm den 27 september 2005

Michael Hagberg (s)